

NEDELJA

18 DEC 2015 BR.240

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

MISTERIOZNI KINESKI FOND KUPIO ROMPETROL I UDEO U YAMAL LNG

PUT SVILE

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Zašto su tržišni analitičari omanuli u prognozama za kraj 2015?.....OVDE
- IEA: Ravnoteža na tržištu tek krajem 2016.....OVDE
- SAD: U Kongresu dogovoreno ukidanje embarga na izvoz američke nafte.....OVDE
- WTI nedovoljno cenovno konkurentan.....OVDE
- Sudbina američkih proizvođača nafte.....OVDE
- Rusija bi u 2016. mogla da proda 19% udela u Rosnjeftu - Ministar.....OVDE
- Zeleno svetlo za inostrane trgovce naftom u Rusiji.....OVDE

KUPUJEM-PRODAJEM

- Kineski CEFC novi vlasnik Rompetrola.....OVDE
- Kineski fond kupio udeo od deset odsto u projektu Yamal LNG.....OVDE

GAS:

- Gasprom: Istraga EU bez osnova i metodološki pogrešna.....OVDE
- Putin: Bez garancija iz Brisela, Rusija neće nastavljati projekat Turski tok.....OVDE
- Smenjen sa kormila kompanije uz kompenzaciju od 165 miliona dolara.....OVDE

REGION:

- Gasprom produžio ugovor sa Energoinvestom na šest meseci - uslovno.....OVDE
- Australijska kompanija Key Petroleum nudi istraživanje nafte u FBiH.....OVDE
- Ljubljanski Petrol predviđa pad ukupnih prihoda i rast profitabilnosti.....OVDE
- Osetno pojeftinjenje goriva u Hrvatskoj.....OVDE
-

Crude Oil Brent Dec 18 2015 1100 GMT - 37.25 [Livecharts.co.uk](http://livecharts.co.uk)

Zašto su tržišni analitičari omanuli u prognozama za kraj 2015?

NUJORK – Ovo je trebalo da bude godina zaokreta cena nafte na gore, piše *Wall Street Journal*. Deset velikih banaka prognoziralo je u martu u anketi za ovaj njujorški berzanski dnevnik da će vrednost WTI nafte u proseku iznositi 50 dolara ili više u četvrtom kvartalu ove godine. Pre godinu dana nafta za terminske isporuke u decembru 2015. prodavana je za 63,82 dolara barel.

Kako su tržišni analitičari mogli toliko da pogreše?

Odgovaraju da su zaboravili lekciju da pad cena nafte dirigovan velikom ponudom može duže da potraje. "Nismo u novijoj istoriji videlo mnogo padova cena nafte izazvanih od strane ponude", kaže Miranda Davis, izvršni direktor u Quintium Advisors LLC, koji rukovodi sa fondom od 225 miliona dolara. Za razliku od pada cena nafte iz 2009. izazvanog zbog pada potrošnje, kada su se cene oporavile posle nekoliko meseci, ovaj pad bi mogao trajati godinama, kaže ona. OPEC je iznenadio tržišta povećavajući ove godine svoju proizvodnju, dok su se američki i ruski proizvođači nafte pokazali otpornijim od očekivanja da

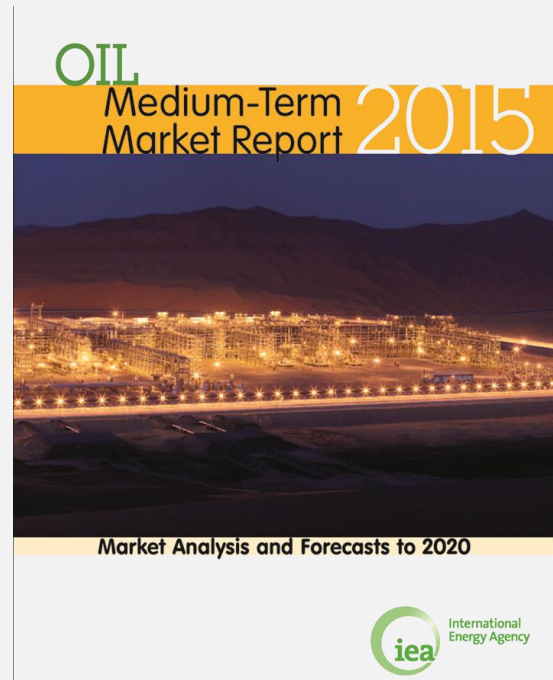
Oil Price Forecast for 2016, 2017 ...

se prilagode niskim cenama. Tržište se tako sada suočava sa mogućnošću da cene nafte u 2016. siđu na još niže nivoe, što pre šest meseci niko od eksperata nije mogao ni da zamisli. Prognoziranje cena je u uvek nezahvalna uloga, ali je ključna za odluke kompanija vezane za buduću proizvodnju i koliko outputa da hedžuju, piše WSJ. Sadašnji terminski ugovori za isporuke kroz godinu dana sugerišu cenu barela na oko 45 dolara.

IEA: Ravnoteža na tržištu tek krajem 2016.

VAŠINGTON - Međunarodna agencija za energiju (IEA) u svom najnovijem Izveštaju sa naftnog tržišta, ne vidi nagoveštaje da će se ponuda uravnotežiti sa potrošnjom do tek pred kraj 2016 godine.

IEA procenjuje da će rast potražnje nafte da se smanjuje sa petogodišnjeg maksimuma od 1,8 miliona barela na dan (mbd) ostvarenog u ovoj godini, na 1,2 mbd u 2016. Agencija, međutim, smatra da odluka OPEC-a da ne menja proizvodnu kvotu u osnovi ne menja sadašnju situaciju na tržištu nafte. Zemlje OPEC-a će nastaviti sa pokušajima da maksimalizuju svoju proizvodnju, baš kao što su to radili i pre poslednjeg sastanka kartela u Beču. IEA smatra da strategija OPEC-a da niskim cenama guši konkurente sa višim troškovima proizvodnje funkcioniše i očekuje da se iduće godine ponuda američke nafte smanji za dodatnih 600.000 barela na dan.

Kongres SAD dogovorio pakt o ukidanju embarga na izvoz američke nafte

VAŠINGTON - Poslanici dve najjače američke partije postigli su u utorak uveče dogovor o ukidanju četiri decenije stare zabrane izvoza američke sirove nafte, objavljuje **The Hill** informaciju dobijenu od jednog neimenovanog kongresmena Republikanske stranke.

Ta opoziciona partija, tradicionalno vezana za jak američki naftni lobi, je u zamenu za ovaj ustupak Demokrata pristala na produženje važnosti više paketa poreskih olakšica za proizvođače obnovljive energije u SAD - okosnice energetske politike administracije Baraka Obame.

Ukidanje embarga na izvoz nafte je jedan od ključnih ciljeva Republikanaca, koji navode da se američkim proizvođačima nafte mora omogućiti potpuni pristup svetskom tržištu u vreme niskih cena ove sirovine.

Demokrate odavno predlažu ovu vrstu nagodbe u korist obnovljivih izvora energije, mada je do nedavno izgledalo malo moguće da će ovi predlozi stići do Senata, piše The Hill.

Ostaje, međutim, da se vidi reakcija Bele kuće, a mediji najavljuju da bi Obama mogao da prihvati ovaj kompromis i stavi potpis na ukidanje embarga do kraja ove nedelje .

WTI nedovoljno cenovno konkurentan

NJUJORK - Za sada nije jasno koliko će zapravo sirove nafte biti izvoženo iz SAD, piše **Bloomberg** prenoseći analize eksperata. Logika iza koje stoje pobornici izvoza u kongresu je zasnovana na razlici u ceni između WTI nafte i Brenta, koja je u svoje vreme bila izrazita na stranu dominantnog evropskog brenda, što je potencijalno jačalo konkurentsku poziciju američke lake na tržištu. Međutim, ta razlika se osetno smanjila tokom proteklih godinu dana sa zaustavljanjem rasta proizvodnje nafte iz škriljaca u SAD, uz rast globalne ponude drugih proizvođača. Na primer, ta razlika je 15. decembra bila samo 1,5\$ po barelu, dok je pre samo par godina Brent bio 20\$ skuplji od WTI. Prema firmi Energy Aspects, WTI bi morao da bude najmanje 4\$ jeftiniji od Brenta da bi njegov izvoz imao smisla. Glavni ekonomista te firme, Amartya Sen kaže da u Energy Aspects-u procenjuju da bi sadašnja odnos cena dva glavna naftna brenda imao bilo kakve posledice po veću potražnju WTI nafte u svetu.

Hedžing i sudbina američkih proizvođača nafte

NUJORK - Seriju špekulacija na temu do kog nivoa američki proizvođači nafte iz škrljaca mogu da izdrže srozavanje cena sirovine dopunjuje ovonedeljna **Reutersova** analiza prema kojoj pojedini eksperti smatraju da bi sadašnji pad vrednosti američke WTI nafte na oko 35 dolara mogao da bude dno sa koje će se odbiti i krenuti na gore.

„Možda ...“, piše agencija i dodaje da i pored osetnih muka na kojima se našao a upstream naftni sektor, najgore još nije prošlo. Ranije ugovoreni hedžing polako ističe, uklanjajući tako i ono malo poslednje zaštite koju su neki proizvođači do sada imali.

„Proizvođači su preživeli 2015. jer su imali koristi od velikog smanjenja servisnih troškova, dok su od ranije osigurali velike delove proizvodnje u hedžingu na visoke cene“, kaže John Arnold bivši član hedž fonda Centaurus Advisors. „Sa 1. januarom, prihodi mnogih kompanija će zabeležiti naglašeni pad, podudarajući se sa periodom ozbiljnih potresa po balansne pozicije u čitavoj industriji“, dodaje on.

Reuters je analizirao 30 velikih američkih proizvođača, od kojih je samo pet proširilo svoj hedžing program tokom trećeg kvartala 2015. Kod ostalih su hedžing pozicije erodirale sa isticanjem ugovora. Osam od analiziranih kompanija nije obezbedilo bilo kakvu hedžing zaštitu za 2016. Agencija ukazuje na „propuštenu priliku“ kada je tek nekoliko kompanija dodalo hedžing zaštitu u momentu kada su cene nafte na proleće odskočile na 60 dolara i ponovo u septembru i oktobru kada su blago porasle posle pada na leto.

Ostali će biti prepušteni u potpunosti divljanju cena nafte. Bez hedžinga, znatno su manji podsticaji na bušenja, jer će bilo koji proizveden barel biti prodat mnogo jeftinije nego da je bio u hedžing poziciji.

Uz cenu barela od 35 dolara, čak i najefikasniji proizvođači nafte iz škrljaca moraće da se bore kako bi obezbedili profit. S druge strane, konsultantska firma Evercore ISI ocenjuje da trećina kompanija iz servisnog naftnog sektora možda neće preživeti iduću godinu.

Sadašnji preokreti na tržištu stvorili su, međutim, razumnim investitorima u tom sektoru priliku koja se ukazuje jednom u generaciji, ne obazirajući se na zastrašujuće prognoze o kretanjima cena nafte koju prenose mediji, piše Reuters. Jačanje efikasnosti u proizvodnji spustilo je cenu nafte na kojoj proizvođači na američkih poljima uljanih škrljaca mogu pozitivno da posluju sa raniji 65 dolara, na 50 dolara po barelu. Reuters to naziva impresivnim rezultatom za periodu d svega 12 do 18 meseci, ali je ta granica i dalje iznad sadašnje cene po kojoj se prodaje američka laka nafta. Kako usluge servisnih kompanija ne mogu više ići na dole, preostaje jedino proizvođačima u tom sektoru američke naftne privrede da nađu načina za dodatne rezove troškova. Cowen & Co. očekuje da naftna privreda u SAD smanji troškove za 115 milijardi dolara u idućoj godini u odnosu na 2015.

Dublji rezovi troškova i osetnije smanjenje bušenja će neminovno dodatno uticati na smanjenje proizvodnje nafte, a tek tada cene nafte mogu da krenu na gore, konstatuje **Reuters**.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Rusija bi u 2016. mogla da proda 19% udela u Rosnjeftu - Ministar

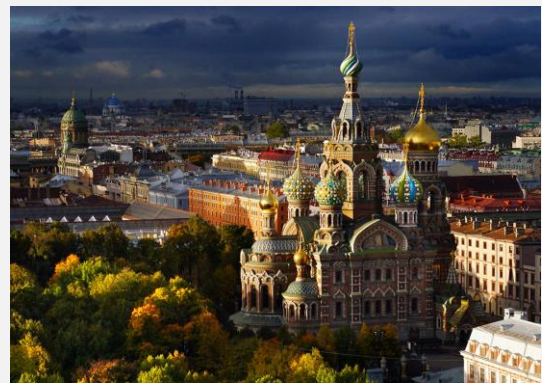
MOSKVA – Rusija razmatra mogućnost da iduće godine proda udeo od 19% u državnom naftnom kolosu Rosnjeftu, rekao je ruski ministar finansija Anton Siluanov. Informacija je deo opcija koje vlada u Moskvi ima na raspolaganju kako bi pokrila smanjene budžetske prihode u 2016. od izvoza nafte i gasa, koji pune otprilike polovinu državne kase, piše *The Wall Street Journal*. Siluanov je rekao da Rusija ne bi trebalo

da dobije manje od 500 milijardi rubalja (7,1 mlrd. \$) od prodaje udela i takođe dodao da je Kina pokazala interesovanje za kupovinu udela u Rosnjeftu. Vlada Rusije ima kontrolni udeo u Rosnjeftu, ali je britanski BP dobio bezmalo 20% udela te kompanije u 2013. godini, kao deo ugovora u kome je Rosnjeft dobio kontrolu u njihovom zajedničkom ulaganju u Rusiji, podseća *WSJ*.

Zeleno svetlo za inostrane trgovce naftom u Rusiji

MOSKVA - Inostrani trgovci naftom dobiće pristup ruskom tržištu u 2016. godini, izjavio je visoki funkcioner ruske Savezne antimonopolske službe (FAS). Ideja o privlačenju stranih trgovaca na lokalno rusko tržište je nastala u okviru projekta stvaranja ruskog naftnog benchmarka, započetog pre dve godine. U toku je probno trgovanje na Sanktpeterburškoj berzi. Rusija

procenjuje da će, ako uspe u nameri da svetsko tržište prihvati ruski naftni brend, ostvarivati dodatnu zaradu od 0,5 - 1 USD po barelu. Dolar bi se u početku koristio za obračun u trgovini naftom, ali bi postupno mogao biti zamenjen rubljom, evrom i juanom, javlja u četvrtak *TASS*.

KUPUJEM - PRODAJEM

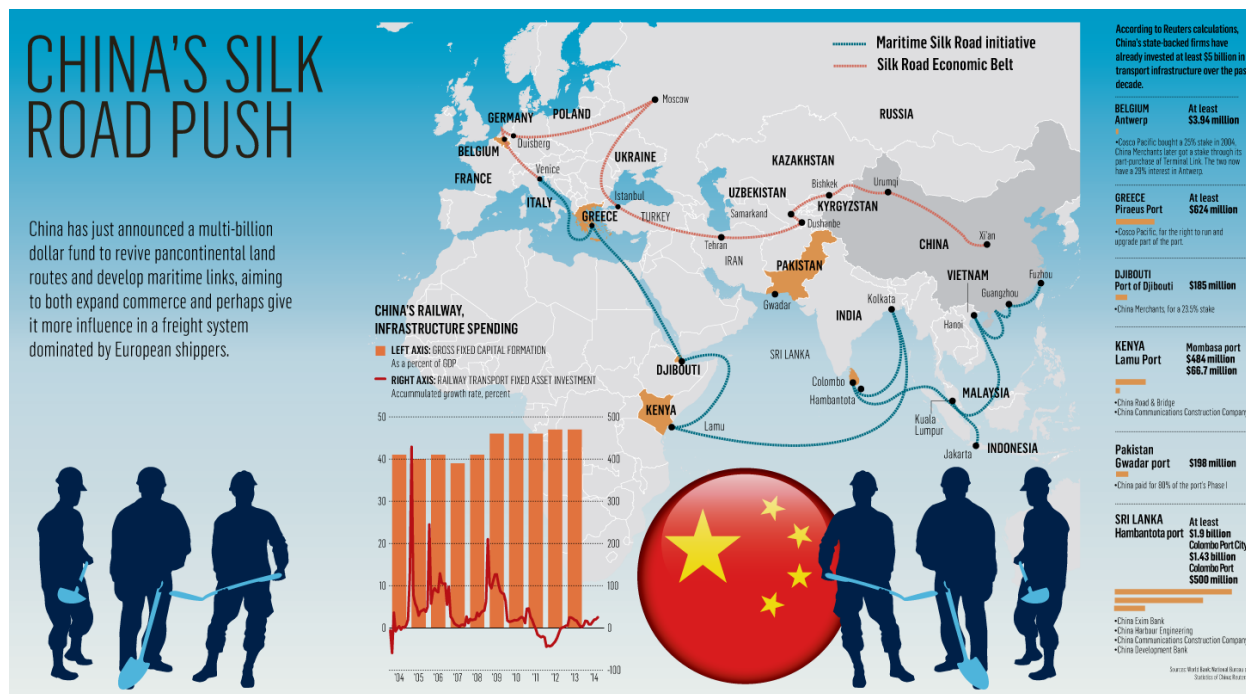
Kineski CEFC novi vlasnik Rompetrola

BUKUREŠT - Kineska privatna energetska kompanija China_Energy_objavila je da je kupila 51% udela u firmi KMG_International, ranije poznata i pod nazivom Rompetrol Group, koja je do sada u vlasništvu kazahstanske naftne i gasne državne firme KazMunaiGaz. To je deo većeg paketa poslova vrednog ukupno 4 mlrd. dolara koji su potpisali Kina i Kazahstan vezano za sektore nafte i gasa, nuklearne energije i telekomunikacija. Procenjuje se da kupovina 51% KMG Internationala vredi 0,5 - 1 mlrd. evra, pri čemu će deo sredstava obezbediti kineski infrastrukturni fond Put svile, koji raspolaže sa ukupno 40 mlrd. dolara, javlja rumunski portal *Nine o' Clock*.

Kineski fond kupio udeo od deset odsto u projektu Yamal LNG

MOSKVA - Ruski privatni proizvođač gasa, Novatek, saopštio je u četvrtak da je potpisao obavezujuće sporazume u sklopu ugovora o prodaji udela od 9,9% u u projektu Yamal LNG kineskom fondu Put svile SRF). Dve strane su takođe potpisale ugovor o zajmu SRF-a Novateku u visini 730 miliona evra namenjenog finansiranju projekta na Jamalu. Yamal LNG projekat predviđa gradnju pogona za utečnjavanje prirodnog gasa proizvedenog iz polja Južno Tambejskoje, kapaciteta 16,5 milijardi tona godišnje.

GAS

Gasprom: Istraga EU bez osnova i metodološki pogrešna

BRISEL - Predstavnicima Gasproma saopštili su u utorak u Briselu, tokom „usmenog saslušanja“ pred članovima antimonopolskog komiteta Evropske komisije da su optužbe na osnovu kojih je ovo telo otvorilo istragu protiv ruskog gasnog kolosa „bez osnova i zasnovane na značajnim metodološkim greškama“. Delegacija Gasproma, koju je predvodio potpredsednik kompanije Aleksandar Medvedev, kazala je u Evropskoj komisiji da je pogrešna tvrdnja da ruski gigant sprečava konkurenciju i zaračunava nefer cene za gas kupcima u istočnoj Evropi. Posebno jak prigovor upućen je na račun zaključka regulatora o „prekomerno visokim cenama“ gasa. Uprkos ovim stavovima, Gasprom je na sastanku saopštio da je za „otvoreni dijalog“ i da želi da pronađe „obostrano prihvatljivo rešenje“ u ovom sporu. **Reuters**

Putin: Bez garancija iz Brisela, Rusija neće nastavljati projekat Turski tok

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin rekao je u četvrtak da sudbina projekta „Turski tok“ ne zavisi od Rusije, pošto Evropska komisija treba da uputi garancije Moskvi za sve trase, preneo je **Sputnik**. „Nije da smo mi prekinuli pregovore, ali nama su potrebne pismene garancije Evropske komisije za sve trase, uključujući, možda, trasu kroz Tursku u Evropu koja se, ne samo može realizovati, već je prioritet i Evropska komisija će je podržati, rekao je on na godišnjoj konferenciji za novinare. Kad Evropski partneri Gasproma donesu neke papire iz Brisela, mi ćemo ići dalje. Ali, za sada, nažalost, to nije vidljivo“, rekao je Putin.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

Smenjen sa kormila kompanije uz kompenzaciju od 165 miliona dolara

HJUSTON - Prošlog vikenda smenjeni predsednik i izvršni direktor američkog proizvođača i izvoznika LNG-a Cheniere Energy, Charif Souki (foto), neće biti preterano zabrinut kako će supruga primiti tu vest, jer dolazi kući uz kompenzaciju od nekih 165 miliona dolara, piše u ponedeljak **Wall Street Journal**. Otpremnina koju odmah dobija je 4,2 miliona dolara u gotovini 875.000 akcija u dominantnom LNG transportnom sektoru kompanije, kao i 1,1 milion akcija zasnovanih na učinku kompanije, vezanih za njenu vrednost na berzi. Kasnije će dobiti još 2,1 milion akcija, vezanih za kompanijin LNG terminal Sabine Pass odakle idućeg meseca treba da krene prvi izvoz američkog LNG-a na prekomorska tržišta. Šestocifren paket otpremnine koju dobija Souki je neuobičajeno visok za kompaniju koja tek treba iz svog glavnog projekta da ostvari profit piše WSJ, ali objašnjava da je LNG sektor ove hjustonske firme pod komandom Souki-ja za bezmalo četiri puta uvećao vrednost na berzi od nastanka 1997. godine na ovamo. Odbor direktora Cheniera glasao je proteklog vikenda za smenu Soukija jer se nije složio sa njegovom strategijom širenja poslova kompanije mimo njenog osnovnog biznisa - transporta utečnjelog prirodnog gasa.

REGION

Gasprom produžio ugovor sa Energoinvestom na šest meseci - uslovno

SARAJEVO - Delegacija sarajevskog Energoinvesta dogovorila je u sredu sa predstavnicima Gasproma produženje ugovora o uvozu ruskog gasa za BiH u narednih šest meseci. Federalni mediji javili su, pozivajući se na izvor iz Energoinvesta, da se ugovor produžava aneksima na godišnjem nivou, ali da je ruski partner, zbog neredovnog plaćanja obaveza od BiH, ratnog duga i ostalih uslova iz ugovora, pristao na produženje za šest meseci pod istim uslovima kao i u 2015. godini. Ispunjavanje obaveza do polovine 2016. usloviće dalje produženje ugovora. **Srna**

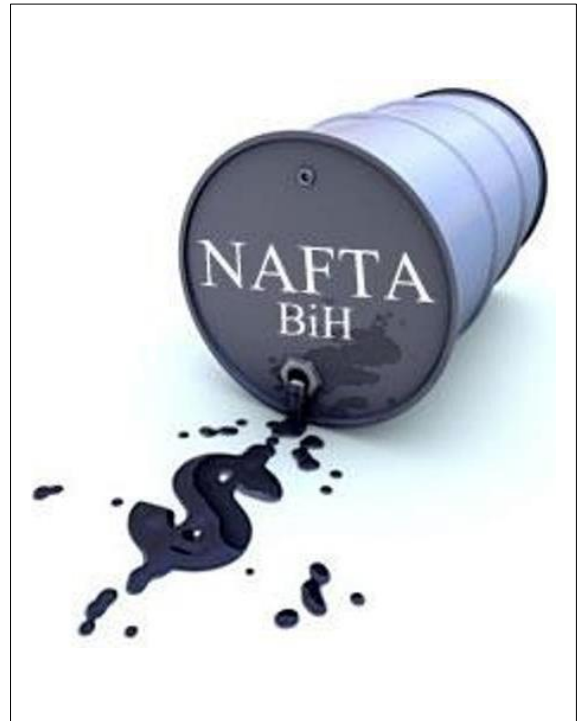

Australijska kompanija Key Petroleum nudi istraživanje nafte u FBiH

SARAJEVO - Australijska naftna kompanija Key Petroleum poslala je 11. decembra vladi u Sarajevu

pismo o namerama da pregovara s vlastima FBiH o dodeli koncesije za istraživanja nafte i gasa na području Federacije, saznaje *Dnevni avaz*. Predstavnici te naftne kompanije iz Perta već su boravili u oktobru u Sarajevu i Mostaru. Oni su čelnicima Vlade predstavili i mapu BiH sa područjima gde bi tražili naftu, a reč je o području Mostara, Drvara, Glamoča i Livna. Za početak godine najavili su ponovni dolazak u Sarajevo i obavestili da su s istraživanjima spremni da krenu već u aprilu 2016. Avaz iz izvora bliskih Vladi saznaje da bi Key Petroleum prvoj fazi istraživanja uložio do 100 miliona dolara, a kasnije i do pola milijarde dolara.

Ljubljanski Petrol predviđa pad ukupnih prihoda i rast profitabilnosti

LJUBLJANA - Slovenska energetska grupa Petrol u idućoj godini predviđa pad ukupnih prihoda na 3,7 milijardi evra, ali i povećanje profitabilnosti, objavila je u petak ta kompanija. Prema planu poslovanja koji je potvrdio nadzorni odbor, ukupni prihod iduće godine iznosiće 3,7 milijardi, 300 milijuna evra manji nego u 2014. *STA*

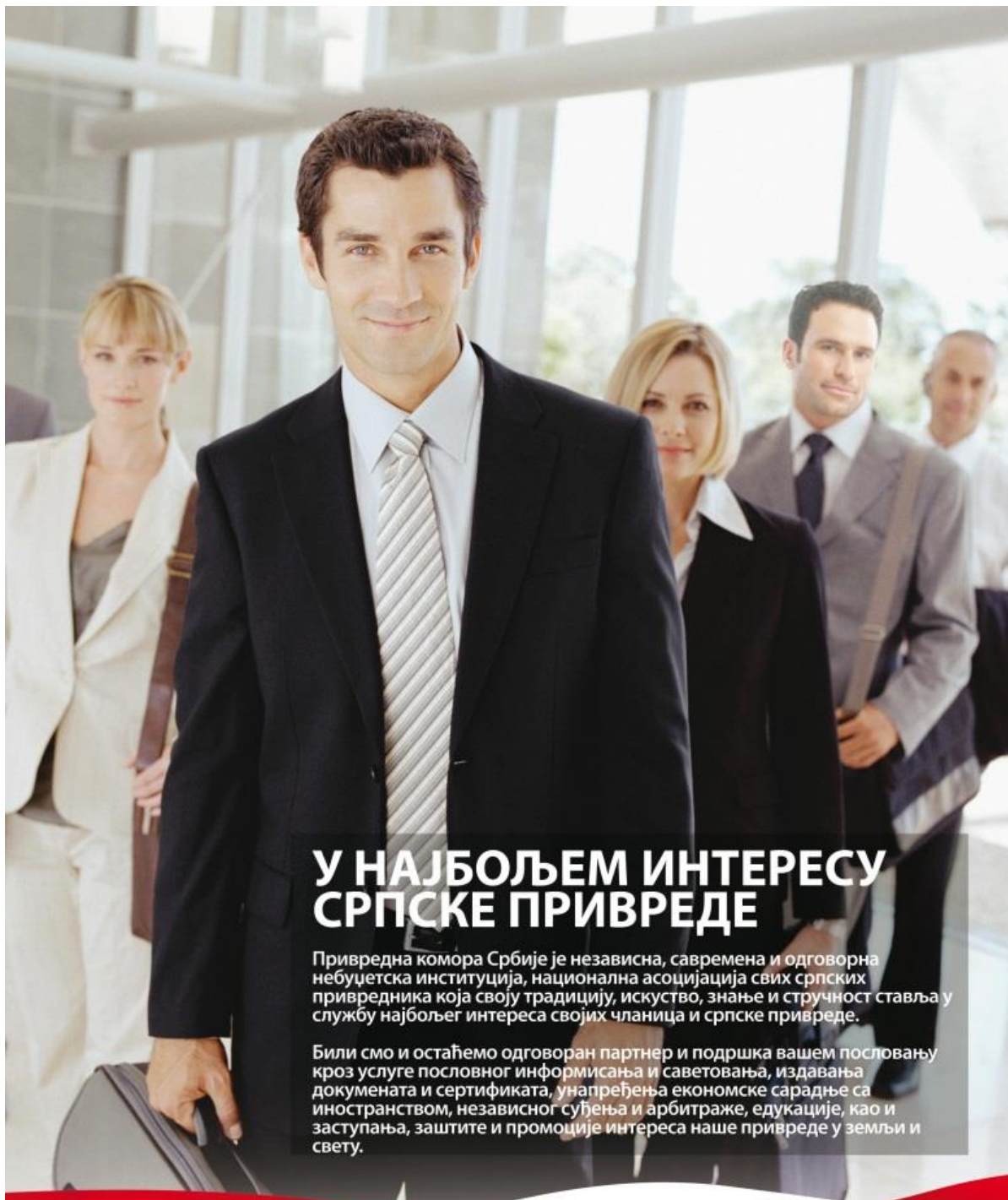
Osetno pojeftinjenje goriva u Hrvatskoj

ZAGREB - Prema informacijama portala *cijenegoriva.info*, litar eurosupera 95 od utorka je na pumpama u Hrvatskoj jeftiniji za 22 lipa i prodaje se na većini stanica za 8,85 kuna (1,16€). To je ujedno najniža cena od februara. Evrodizel je istovremeno od utorka jeftiniji za čak 37 lipa, što je najveći pad od decembra 2008. Na Ininim stanicama prodaje se za 7,84 kuna (1,03€). To je ujedno i najniža cijena ove vrste goriva u posljednjih pet i po godina. Cena autogasa u utorak je pala za 25 lipa i na velikoj većini stanica prodaje se po cenu od 3,83 kune (0,50€).

Jeftinije gorivo u Hrvatskoj je posledica pada cena naftnih derivata na tzv. Mediteranskom tržištu od 4,4 do 9,6 posto u odnosu na prethodnu nedelju, kao i pada kursa dolara od 2,6 posto

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

